

**Сәулет, қала құрылысы және құрылыс
саласындағы мемлекеттік нормативтер
ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

**Государственные нормативы в области
архитектуры, градостроительства и строительства
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**ӨРТКЕ ҚАРСЫ ҚЫЗМЕТ ОРГАНДАРЫНЫҢ
ОБЪЕКТІЛЕРІН ЖОБАЛАУ**

**ПРОЕКТИРОВАНИЕ ОБЪЕКТОВ ОРГАНОВ
ПРОТИВОПОЖАРНОЙ СЛУЖБЫ**

**ҚР ҚН 2.02-04-2014
СН РК 2.02-04-2014**

**Ресми басылым
Издание официальное**

**Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің
Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер
ресурстарын басқару комитеті**

**Комитет по делам строительства, жилищно-коммунального
хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства
национальной экономики Республики Казахстан**

Астана 2015

АЛҒЫ СӨЗ

1 ӘЗІРЛЕГЕН:	«ҚазҚСҒЗИ» АҚ, «Монолитстрой-2011» ЖШС
2 ҰСЫНҒАН:	Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің Техникалық реттеу және нормалау басқармасы
3 БЕКІТІЛГЕН
ЖӘНЕ
ҚОЛДАНЫСҚА
ЕНГІЗІЛГЕН:	Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Құрылыс, тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық істері және жер ресурстарын басқару комитетінің 2014 жылғы 29-желтоқсандағы № 156-НҚ бұйрығымен 2015 жылғы 1-шілдеден бастап

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАН:	АО «КазНИИСА», ТОО «Монолитстрой-2011»
2 ПРЕДСТАВЛЕН:	Управлением технического регулирования и нормирования Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства национальной экономики Республики Казахстан
3 УТВЕРЖДЕН (ы)
И ВВЕДЕН В
ДЕЙСТВИЕ:	Приказом Комитета по делам строительства, жилищно-коммунального хозяйства и управления земельными ресурсами Министерства Национальной экономики Республики Казахстан от 29.12.2014 № 156-НҚ с 1 июля 2015 года.

Осы мемлекеттік нормативті Қазақстан Республикасының сәулет, қала құрылысы және құрылыс істері жөніндегі уәкілетті мемлекеттік органының рұқсатынсыз ресми басылым ретінде толық немесе ішінара қайта басуға, көбейтуге және таратуға болмайды.

Настоящий государственный норматив не может быть полностью или частично воспроизведен, тиражирован и распространен в качестве официального издания без разрешения уполномоченного государственного органа по делам архитектуры, градостроительства и строительства Республики Казахстан.

СОДЕРЖАНИЕ

КІРІСПЕ	IV
1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ.....	1
2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР.....	1
3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР	2
4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАР	3
4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты	3
4.2 Функционалдық талаптар	3
5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР	5
5.1 Негізгі ережелер	5
5.2 Ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша талаптар	5
5.3 Өрт қауіпсіздігіне қойылатын талаптар	6
5.4 Пайдалану барысында адамдардың денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету бойынша талаптар	8
5.4.1 Қала құрылысы талаптары.....	8
5.4.2 Ғимараттар мен үй-жайлардың функционалдық мақсаты, құрамы мен мәні	8
5.4.3 Кіре берістер, өткелдер, баспалдақтар	9
5.4.4 Жарықтандыру	10
5.5 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау.....	11
5.5.1 Сумен қамтамасыз және канализация	11
5.5.2 Жылыту, желдету және ауа баптау	11
5.5.3 Электр қондырғылары мен әлсіз тоқты құрылғылар	12
5.5.4 Қоқыстарды шығару.....	12
5.6 Қоршаған ортаны қорғау	13
6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРТЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ	13
6.1 Энергия тұтынуды азайтуға қойылатын талаптар	13
6.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану.....	14

КІРІСПЕ

Осы құжат аймақтық және әлемдік әлеуметтік-экономикалық жүйеге құрылыс саласын интеграциялауға бағытталған нормалаудың параметрлік әдісіне сәйкес Қазақстан Республикасының құрылыс саласының нормативтік базасының реформасы аясында әзірленген.

ҚР ҚН «Өртке қарсы қызмет органдарының объекттерін жобалау» келесілерден тұрады:

- нормативтік талаптардың мақсаты;
- функционалдық талаптар;
- жұмыс сипаттамаларына қойылатын талаптар.

ҚР ҚН «Өртке қарсы қызмет органдарының объекттерін жобалау» - құрылыс саласындағы қауіпсіздікті қамтамасыз етуге және техникалық кедергілерді жоюға бағытталған «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдардың қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің дәлелдеу базасына кіретін нормативтік құжаттардың бірі болып табылады.

Осы құрылыс нормаларын әзірлеу кезінде Қазақстан Республикасы аумағында қолданылатын құрылыстағы нормативтік құқықтық актілердің талаптары есепке алынды.

Осы құрылыс нормаларының талаптарын орындаудың тиімді шешімдері мен параметрлері ҚР ЕЖ «Өртке қарсы қызмет органдарының объекттерін жобалау» берілген.

ҚР ҚН «Өртке қарсы қызмет органдарының объекттерін жобалау» Қазақстан Республикасының нормативтік құжаты ретінде міндетті негізде қолдану үшін қолданысқа енгізіледі.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ӨРТКЕ ҚАРСЫ ҚЫЗМЕТ ОРГАНДАРЫНЫҢ ОБЪЕКТІЛЕРІН ЖОБАЛАУ

ПРОЕКТИРОВАНИЕ ОБЪЕКТОВ ОРГАНОВ ПРОТИВОПОЖАРНОЙ СЛУЖБЫ

Енгізілген күні - 2015-07-01

1 ҚОЛДАНЫЛУ САЛАСЫ

1.1 Осы құрылыс нормалары Қазақстан Республикасы аумағында жобаланатын және әкелінетін өртке қарсы қызмет органдары объектілерінің учаскесіне, көлемдік-жоспарлық шешімдеріне, инженерлік жүйелеріне қойылатын талаптарды белгілейді.

1.2 Осы нормалар талаптары жаңадан салынатын және реконструкцияланатын, кеңейтілетін және жаңғыртылатын өртке қарсы қызмет органдарының (өрт депосы, оқу-спорт және тұрғын үй және т.б.) ғимараттары мен құрылыстарын жобалауға және салуға таратылады.

2 НОРМАТИВТІК СІЛТЕМЕЛЕР

Осы құрылыс нормасын қолдану үшін төмендегідей сілтемелік нормативтер қажет:

Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 9 қаңтардағы № 212-III «Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі» кодексі.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 29 тамыздағы № 796 қаулысымен бекітілген «Ғимараттарды, үй-жайларды және құрылыстарды автоматты түрде өрт сөндіру және автоматты өрт дабылымен, өрт кезінде адамдарға хабарлау және оларды эвакуациялауды басқару жүйелерімен жабдықтау жөніндегі талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 16 қаңтардағы № 14 қаулысымен бекітілген «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 16 қаңтардағы № 16 қаулысымен бекітілген «Объектілерді қорғауға арналған өрт техникасы қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 17 қарашадағы № 1202 қаулысымен бекітілген «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламенті.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2012 жылғы 24 тамыздағы № 1355 қаулысымен бекітілген Электр қондырғыларын орнату ережесі.

ҚР ҚН 1.01-01-2011 Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы мемлекеттік нормативтер. Негізгі ережелер.

ҚР ҚН 2.02-02-2012 Ғимараттар мен құрылыстардың өрт автоматикасы.

Ресми басылым

ҚР ҚН 2.02-04-2014

ҚР ҚН 2.04-01-2011 Табиғи және жасанды жарықтандыру.

ҚР ҚН 2.04-03-2011 Ғимараттардың жылу қорғанысы.

ҚР ҚН 3.01-03-2011 Өнеркәсіптік кәсіпорындардың бас жоспарлары.

ҚР ҚН 3.01-01-2013 Қала құрылысы. Қалалық және ауылдық елді мекендерді жоспарлау және құрылысын салу.

ҚР ҚН 3.02-29-2012 Қоймалық ғимараттар.

ҚР ҚН 3.02-01-2011 Көп пәтерлі тұрғын ғимараттар.

ҚР ҚН 3.02-08-2013 Әкімшілік және тұрмыстық ғимараттар.

ҚР ҚН 3.06-01-2011 Ғимараттар мен құрылыстардың мүмкіндігі шектеулі топтар үшін қолжетімділігі.

ҚР ҚН 4.01-01-2011 Ғимараттар мен имараттардың қимылы шектеулі топтар үшін қолжетімділігі.

ҚР ҚН 4.01-03-2013 Сумен жабдықтау мен кәріздің сыртқы желілері және имараттары.

ҚР ҚН 4.02-01-2011 Ауаны жылыту, желдету және кондиционерлеу.

ҚР ҚН 4.03-01-2013 Газ тарату жүйелері.

ҚР ҚН 4.04-07-2013 Электр- техникалық құрылғылар.

ҚР ҚН 5.01-02-2013 Ғимараттар мен имараттардың іргелері.

Ескертпе - Осы мемлекеттік нормативті пайдаланған кезде сілтеме құжаттардың әрекетін ағымдағы жылғы жағдай бойынша жыл сайын құрастырылатын «Сәулет, қала құрылысы және құрылыс саласындағы Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құқықтық және нормативтік-техникалық актілер тізбесі» ақпараттық тізімдемесі және ай сайын шығатын тиісті ақпараттық бюллетень-журнал бойынша тексерген жөн. Егер сілтеме құжат ауыстырылса (өзгерсе), онда осы нормативті пайдаланған кезде ауыстырылған (өзгертілген) құжатты басшылыққа алу керек. Егер сілтеме құжат ауыстырусыз күшін жойса, онда оған сілтеме жасалған ереже осы сілтемеге қатысы жоқ бөлігіне қолданылады.

3 ТЕРМИНДЕР МЕН АНЫҚТАМАЛАР

Осы құрылыс нормаларында ҚР ҚН 1.01-01 бойынша терминдер, сондай-ақ тиісті анықтамалары бар төмендегідей терминдер қолданылады:

3.1 Өрт сөндірушінің әскери киімі: Өрт сөндірушінің денесін судан және беттік-белсенді заттардан қорғауға арналған киім.

3.2 Өртке қарсы қызмет объектісі: Мемлекеттік өртке қарсы қызмет, мемлекеттік емес өртке қарсы қызмет органдарының, ерікті өртке қарсы құрылымдардың, өрт-техникалық ғылыми-зерттеу мекемелерінің, білімі ұйымдары уәкілетті органының қызметтерін қамтамасыз етуге арналған сыртқы және ішкі нженерлік желілері бар өндірістік, қойма, қоғамдық ғимарат, құрылыс пен құрылғылар аумағы.

3.3 Өрттің қауіпті факторлары: Әсер етуі адамның жарақат алуына, улануына немесе қаза болуына, сондай-ақ материалдық шығынға алып келетін өрт факторы; Өрттің қауіпті факторларына мыналар жатады: жалын және ұшқын; қоршаған ортаның жоғары температурасы; түтіндеу; газ ортасы құрамының өзгеруі; жанудың және термиялық ыдыраудың уытты өнімдері; оттегінің төмен шоғырланымы.

3.4 Өрт постысы (бұдан әрі Ө.п.): Өрт күзетінің құрамы (немесе арнайы

тағайындалған тұлға) азаматтар мен қызметкерлердің объектідегі өртке қарсы режимді сақтауын бақылау жөніндегі міндеттерді орындайтын объекті аумағындағы ғимараттағы орын. Ө.п. үшін кезекшілікті атқарудың шекарасы мен тәртібі белгіленеді. Ө.п. шұғыл әрекетін арттыру мақсатында өрт техникасы берілуі мүмкін: немесе өрт (жедел) автомобильдер кезекшілігі жүзеге асырылады.

3.5 Өрт түтігі: Өрт байланыстырғыш бастиектермен жабдықталған өрт сөндіретін заттарды тасымалдауға арналған иілгіш құбыр.

3.6 Түтінге қарсы қорғаныс: Адамдарға түтіннің, жоғары температураның және жанудың уытты өнімдерінің әсер етуінің алдын алуға арналған ұйымдық шаралар мен техникалық құралдар кешені.

3.7 Өртке қарсы қызмет: Техникаларды сақтауға және оларға қызмет көрсетуге арналған үй-жайлар, жеке құрамды орналастыруға, өрт туралы хабарды қабылдауға арналған, қосалқы, өрт күзетіне жүктелген тапсырмаларды орындау үшін қажетті қызметтік үй-жайлар.

3.8 Пост будкасы: Пост кезекшісіне арналған кішкене бір бөлмелі құрылыс.

3.9 Байланыс пункті: Хабар қабылдауды, өртке қарсы қызмет органдары күшін басқару орталығымен байланысуды (телефон, радио), жеке құрамды тез шақыруды және бұйрық беруді қамтамасыз етуге арналған техникалық құралдармен, аппаратурамен, сигналдық-сөйлесу құрылғыларымен жабдықталған бөлме.

4 МАҚСАТЫ ЖӘНЕ ФУНКЦИОНАЛДЫҚ ТАЛАПТАР

4.1 Нормативтік талаптардың мақсаты

Нормативтік талаптардың мақсаты - адамдардың өмірін, денсаулығын, мүлікті және қоршаған ортаны қорғау, энергетикалық тиімділікті және ресурстарды үнемдеуді қамтамасыз ету, сонымен қатар өрттің алдын алуды ескерту, оның туындау, таралу ықтималдығының алдын алу және тиімді сөндіру мақсатында олардың өміршеңдігінің барлық кезеңінде өртке қарсы қызмет органдары объектілерінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету.

4.2 Функционалдық талаптар

4.2.1 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілері, олардың негіздері мен конструкциялары ғимараттар мен құрылыстарды пайдалану барысында уақытша біркелкі таратылған және жабынына шоғырландырылған жеке салмағынан түсетін тұрақты жүктемелерді, осы құрылыс ауданына тән қар мен жел жүктемелерін қабылдауға есептелуі тиіс.

4.2.2 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде өрт қаупінің туындауын барынша жылдам анықтау, сөндіру және оның қолайсыз ауа райы жағдайларында іргелес ғимараттар мен құрылыстарға таралуының алдын алу, азайту жөніндегі шараларды қарастыру, бірінші кезектегі апаттық-құтқару жұмыстарын жүргізу қажет.

4.2.3 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде аумақты жайластыруды,

сәулет-жоспарлау шешімдерін, санитарлық-гигиеналық талаптарды есепке ала отырып, пайдалану барысында адамдардың өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ететін жұмыс үшін қажетті жағдайлар жасалуы тиіс.

4.2.4 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілері мен олардың ішкі ортасы адамдар болған кезде пайдалану мерзімі ішінде адамға физикалық, химиялық, биологиялық және басқа да зиянды факторлардың жол берілмейтін әсерлерін көрсетпеуі тиіс.

4.2.5 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде қызметкерлердің жұмыс жасауы үшін жағдай жасау, сонымен қатар жағдайды есепке ала отырып, адамдарды, эвакуациялаудың, өрт сөндірудің техникалық құралдарын қорғау бойынша қызметтерді орындау, халық пен ұйымдарды ақпараттандыру, өрт қауіпсіздігі саласындағы бақылау мақсатында үй-жайлардың талап етілген санын, олардың ретімен орналасуын қамтамасыз ету қажет.

4.2.6 Үй-жайларды жасанды жарықтандыру және табиғи инсоляциялау, сонымен қатар оларды дыбыстық оқшаулау, адамдардың қалыпты жүруі үшін жағдай жасау және адам денсаулығына зиян келтіру қаупіне жол берілмеуі тиіс.

4.2.7 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде қауіпсіздік мақсатында барлық инженерлік жүйелермен, технологиялық жабдықтармен, ауа температурасын автоматты немесе қолмен реттеуге арналған аспаптармен жабдықталған техникалық қабаттар қарастыру, сонымен қатар үй-жайлардың функционалдық мақсаттарын есепке ала отырып, олардың ыңғайлы, ойластырылған және ретімен орналасуын қамтамасыз ету қажет.

4.2.8 Өртке қарсы қызмет органдары объектілерінің қоршау конструкциялары бөлмені жылу қорғаныспен және ылғалдан қорғауды қамтамасыз етуі, ал сумен қамтамасыз ету және канализация жүйелері ағындар мен ластануларға жол бермеуі тиіс.

4.2.9 Іргелес аумақтар, оның ішінде жүретін жолдар адамдардың өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ететіндей, сондай-ақ ықтимал жазатайым оқиғалар, адамдардың денсаулығына қауіп тудырмайтындай және жарақат алмайтындай ықтималдықпен жобалануы тиіс.

4.2.10 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде халықтың мүмкіндігі шектеулі топтарын қоса алғанда, қажет жағдайда адамдардың мақсатына сәйкес барлық жерлерге олардың кедергісіз мүмкіндігімен қамтамасыз етілуі тиіс.

4.2.11 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде қоршаған ортаны қорғау, табиғи ресурстарды тиімді пайдалану және энергия тұтынуды үнемдеу, жылу шығынын қысқарту жөніндегі талаптарды ескеру қажет.

4.2.12 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде жобалау, салу және пайдалану барысында табиғи ресурстарды тиімді пайдалану, су тұтыну, құрылыс конструкцияларын, материалдарды, бұйымдарды қайта қолдану қамтамасыз етілуі тиіс.

4.2.13 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде қоршау құрылыс конструкциялары, жылыту, салқындату, желдету және ауа баптау, жарықтандыру жүйелері үй-жайға қызметкерлердің келуіне жайлы жағдай жасай отырып, энергия үнемдеу мен жылу сақтау режимінде жұмыс істеуі тиіс.

5 ЖҰМЫС СИПАТТАМАЛАРЫНА ҚОЙЫЛАТЫН ТАЛАПТАР**5.1 Негізгі ережелер**

5.1.1 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалау, салу және реконструкциялау «Ғимараттар мен құрылыстардың, құрылыс материалдары мен бұйымдарының қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің, осы құрылыс нормаларының және Қазақстан Республикасының аумағында жобалау және салу ережелерін бекітетін басқа да қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жүзеге асырылуы тиіс.

5.1.2 Шаруашылық жүргізетін объектілерді күзетуге арналған өрт депосының типі «Объектілерді қорғауға арналған өрт техникасы қауіпсіздігіне қойылатын талаптар» техникалық регламентінің және басқа да қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес анықталады.

5.1.3 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде газбен қамтуды ҚР ҚН 4.03-01 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттарға сәйкес жобалау керек.

5.1.4 Тұрғын үй аймағы аумағында, адамдар жүретін негізгі жолдарда, өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде ҚР ҚН 3.06-01, ҚР ҚН 3.02-01 талаптарына және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттарға сәйкес халықтың мүмкіндігі шектеулі топтары үшін қолжетімділік пен олардың қажеттілігі ескерілуі керек.

5.1.5 Депо құрылысы үшін бөлінген өндірістік аймақта, учаскеде өрт депосының ғимаратын, резервтегі техниканың жабық гараж-тұрағын және қойма үй-жайларын орналастыру керек.

5.1.6 Өрт депосының оқу-жаттығу аймағына оқуға арналған өрт мұнарасын, кедергілер бар жүз метрлік жолақты, жер асты резервуарын және автомобиль тұрағына арналған алаңы бар өрт гидрантын, спорт құрылыстарын орналастыру керек.

5.1.7 Тұрғын үй аймағына өрт депосы ғимаратының тұрғын үй бөлігі немесе тұрғын үй (қызметтік пәтерлер немесе жатақхана), демалуға және балалардың ойнауына арналған алаңдар орналасады.

5.1.8 Техникалық қызмет көрсету постысы шеберханадан, қозғалыс қауіпсіздігі кабинетінен, қарау шұңқырынан, қоймадан, толтыру пунктінен тұруы тиіс.

5.1.9 Өрт техникасы мен жуу бөлмесі үй-жайының көлемдік-жоспарлық шешімі өрт техникасының типіне байланысты анықталады.

5.2 Ғимараттардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.2.1 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалау, салу және реконструкциялау, Қазақстан Республикасының аумағындағы қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сай келмейтін технологияларды әзірлеуге және қолдануға жол берілмейді.

5.2.2 Өртке қарсы қызмет органдары объектілерінің көтергіш конструкцияларын есептеу мен жобалаған кезде құрылыс алаңының геотехникалық жағдайын, табиғи-климаттық жағдайды және сейсмикалық әсерлерді ескере отырып, жүктемелердің айрықша тіркесуін, сондай-ақ өртке қарсы қорғанысты ескере отырып олардың сенімділігі мен орнықтылығын қамтамасыз етуі қажет.

5.2.3 Өртке қарсы қызмет органдары объектілері ғимараттары мен құрылыстарының конструкциялары мен конструктивтік шешімі құрылыстың нақты алаңындағы жағдайда олардың тиімділігі мен экономикалық мақсаттылығын ескере отырып қабылдануы тиіс.

5.2.4 Ғимараттар мен құрылыстарды көтергіш және құрылыс конструкцияларының сыртқы қоршауы, қабатаралық жабындар бүлінбейтіндей және барлық қызмет ету мерзімінің бойында ішінара немесе толық бұзылмайтындай жобалау қажет.

5.2.5 Жобалау және есептеу кезінде көтергіш конструкциялар төмендегідей талаптарға сай келуі тиіс:

- талап етілетін көтергіш қабілеті;
- пайдалану жарамдылығы;
- ұзақ мерзімділігі.

5.2.6 Баспалдақ торларының қабырғалары ғимараттың аралас конструкцияларының құлауына, бұзылуға алып келмейтіндей жобалануы тиіс.

5.2.7 Іргетастарды жобалаған кезде төмендегілерді ескере отырып, қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарын сақтау арқылы өртке қарсы қызмет органдары объектілері элементтерінің астындағы негіздердің әркелкі отыруына жол бермеу керек:

- топырақтың физика-механикалық сипаттамасын;
- құрылыс алаңындағы гидрогелологиялық режим сипаттамасын;
- топырақтың агрессивтілігі мен топырақ суының іргетастар мен жерасты инженерлік желілерге қатысы бойынша дәрежесін.

5.2.8 Өртке қарсы қызмет органдары объектілерінің негіздерін жобалаған кезде ҚР ҚЕ 5.01-02 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жобалануы тиіс.

5.3 Өрт қауіпсіздігіне қойылатын талаптар

5.3.1 Өртке қарсы қызмет органдары объектілерінің өрт қауіпсіздігі және көлемдік-жоспарлау шешімдері «Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар», «Ғимараттарды, үй-жайларды және құрылыстарды автоматты түрде өрт сөндіру және автоматты өрт дабылымен, өрт кезінде адамдарға хабарлау және оларды эвакуациялауды басқару жүйелерімен жабдықтау жөніндегі талаптар» техникалық регламенттерінің және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын өрт қауіпсіздігінің басқа да нормативтік құжаттарының талаптарына сәйкес келуі тиіс.

5.3.2 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қауіпсіздік мақсатында өрттің, жанғыш ортаның және тұтану көздерінің пайда болуының алдын алуды есепке алу қажет.

5.3.3 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде өрт кезінде адамдарды

құтқаруға арналған қажетті уақытты және өрт сөндірудің есептік уақытын есепке ала отырып, өрт кезінде талап етілетін отқа төзімділік шегіне ие техникалық құралдарды (баспалдақ торлары, өртке қарсы қабырғалар, лифтілер, сыртқы өрт баспалдақтары, апаттық люктер және т.б.) қарастыру қажет.

5.3.4 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде өрт қауіпсіздігі жүйелерін, оның ішінде өрттің туындау ықтималдығын болдырмауды, адамдарды және материалдық құндылықтарды қорғауды қамтамасыз ету қажет.

5.3.5 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілері адамдарға өрттің қауіпті факторларының, оның ішінде екінші ретті құбылыстардың әсерін талап етілген деңгейде алдын алуға бағытталған өрт қауіпсіздігі жүйелеріне ие болуы тиіс.

5.3.6 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде ҚР ҚН 2.02-02 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес өртті анықтау мен сөндірудің автоматты қондырғыларын, сонымен қатар адамдарға өрт туралы хабарлау жүйелерін қарастыру керек.

5.3.7 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін түтінге қарсы қорғау жүйесі ҚР ҚН 2.02-02 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес адамдарды эвакуациялау үшін жеткілікті уақыт ішінде эвакуациялау жолдарының түтіндемеуін, температураны төмендетуді және жану және термиялық ыдырау өнімдерін жоюды қамтамасыз етуі тиіс.

5.3.8 Өрт автомобильдеріне қызмет көрсетуге арналған үй-жайлар басқа бөлмелерден жанбайтын материалдардан жасалған қабырғалармен (арақабырғалармен) бөлінуі тиіс.

5.3.9 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде функционалдық өрт қауіптілігінің түрлі кластағы ғимараттары мен бөлмелерінің бір бөлігі Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес нормаланатын отқа төзімділік шегіне және конструктивтік өрт қауіптілігі кластарына ие қоршау конструкцияларымен немесе өртке қарсы кедергілермен бөлінуі тиіс.

5.3.10 Ғимараттар мен құрылыстарға өрт техникасы үшін жолдарды, өткелдерді және кірме жолдарды ҚР ҚН 3.01-01 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттарға сәйкес қарастыру керек.

5.3.11 Эвакуациялау жолдарындағы есіктер еркін және ғимараттан шығатын жаққа қарай бағытпен ашылуы тиіс.

5.3.12 Мәжбүрлі қозғағышы бар түтін жойғышпен жабдықталған үй-жайлар мен дәліздердің, сонымен қатар баспалдақ торларының эвакуациялық шыға беріс есіктері түтін өткізбейтін болуы тиіс.

5.3.13 Ашық күйінде пайдалану қажет түтін өткізбейтін есіктер өрт кезінде оларды автоматты түрде жабуды қамтамасыз ететін құрылғылармен жабдыкталуы тиіс.

5.3.14 Дәліздерде коммуникациялар мен өрт крандарына арналған шкафтарды қоспағанда, кіріктірілме шкафтарды орнатуды қарастыруға жол берілмейді.

5.3.15 Нормаланатын өрт-техникалық сипаттамаларға ие конструкциялардың отқа төзімділік шегі мен өрт қауіптілігі класы олар инженерлік коммуникациялармен қиылысқан кезде өзгермеуі тиіс. Конструкция инженерлік коммуникациялармен

қиылысқан кезде, олардың арасындағы саңылауларды конструкцияның барлық қалыңдығында конструкцияның отқа төзімділік шегін және өрт қауіптілігі класын төмендетпейтін материалдармен толтыру керек.

5.4 Пайдалану барысында адамдардың денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету бойынша талаптар

5.4.1 Қала құрылысы талаптары

5.4.1.1 Өртке қарсы қызмет органдары объектілерінің құрылыс үшін бөлінген және рұқсат етілген учаскеде орналасуы ҚР ҚН 3.01-03, сондай-ақ жобалау және құрылыс жөніндегі Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттарға сәйкес келуі тиіс.

5.4.1.2 Өрт депосының аумағы өндірістік, оқу-жаттығу және тұрғын үй аймақтарына бөлінеді.

5.4.1.3 Өрт депосы жалпы қалалық мақсаттағы магистральдық көшелерге немесе жолдарға шығатын жерлер бар жер телімдерінде орналасуы керек.

5.4.1.4 Өртке қарсы қызмет органдары объектілерінің бас жоспарын жергілікті климаттық жағдайларды есепке ала отырып әзірлеу, сонымен қатар ғимараттар мен жапсарлас орналасқан аумақты сыртқы факторлардың кері әсерінен қорғау бойынша шараларды қарастыру керек.

5.4.1.5 Өрт деполарын (постыларын) орналастыру орнын қызмет көрсетудің бекітілген радиусі шегінде таңдау керек.

5.4.1.6 Шұғыл басқару орталықтарын (бұдан әрі - ШБО) орталық өрт деполарын салу үшін немесе Қазақстан Республикасының төтенше жағдайлар бойынша уәкілетті мемлекеттік органының аумақтық басқармасымен бірлесіп бөлінген жер телімдеріне (бөлек тұрған, жапсарлас, кіріктіріме) орналастыру керек.

5.4.1.7 Қойма жайларын жобалаған кезде ҚР ҚН 3.02-29 талаптарын есепке алу қажет.

5.4.1.8 Өрт депосының аумағы қоршалады және көгалдандырылады, ғимарат қасбетіне жылытылатын, әйнекпен қапталған пост будкасы орнатылады.

5.4.1.9 Өрт депосындағы өндірістік процестер санитарлық-гигиеналық талаптары бойынша I топқа жатады.

5.4.2 Ғимараттар мен үй-жайлардың функционалдық мақсаты, құрамы мен мәні

5.4.2.1 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған, салған кезде үй-жайлардың ыңғайлы орналасуын қамтамасыз ету керек, сонымен қатар олардың функционалдық мақсатына және қауіпсіздік талаптарына, жайлылық, эргономиялық, технологиялық талаптарға сәйкес келуі тиіс.

5.4.2.2 Аймақтық мамандандырылған отрядтарға және бірінші кезектегі апаттық-құтқару жұмыстарын жүзеге асыратын бөлімдерге арналған үй-жайлардың құрамы мен алаңдары қолданыстағы нормативтік құжаттармен анықталады.

5.4.2.3 Негізгі өрт автомобильдерінің гараж-тұрағы бірінші қабатта орналасуы тиіс.

5.4.2.4 Әр өрт сөндірушінің арнайы киімдері мен керек-жарақтары арнайы жабдықталған стеллаждарға жеке-жеке салынуы тиіс. Кезекші күзетшінің жеке құрамының арнайы киімдеріне арналған стеллаждар өрт автомобилінің артында орналасуы керек.

5.4.2.5 Байланыс пунктіне арналған аккумулятор бөлмесін байланыс пунктімен араластырып, жеке бөлмеге орналастыру қажет, сондай ақ кіретін жер тамбур арқылы болуы тиіс.

5.4.2.6 Шеберхана техникалық қызмет көрсету постының жанында орналасуы және онымен тікелей хабар алмасуға ие болуы тиіс.

5.4.2.7 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде әкімшілік мақсаттағы үй-жайларды жобалауды ҚР ҚН 3.02-08 талаптарын ескере отырып жүргізу керек.

5.4.2.8 Әкімшілік-тұрмыстық блоктағы басшылық пен инспектор құрамының кабинеттері ғимаратқа орталық кіре беріспен қамтылған баспалдақ торының жанында орналасуы тиіс.

5.4.2.9 Оқу класы мен кезекші ауысым басшысының кабинетін кезекші ауысым бөлмесінің жанына орналастыру қажет.

5.4.2.10 Түтік учаскесін өрт техникасы бөлмесінің жанына орналастыру керек.

5.4.2.11 Газқағарлар мен аппараттарды жуу және кептіру бөлмелерінің қабырғалары керамикалық плиткамен қапталады.

5.4.2.12 Санитарлық тораптар өрт депосының әр қабатында қарастырылуы тиіс.

5.4.2.13 Пайдаланылуы қабырғалар мен арақабырғалардың дымқылдануына байланысты болатын раковиналар мен басқа да санитарлық аспаптар, жабдықтар орнатылатын жерлерді керамикалық плиткамен немесе ылғалға төзімді материалмен қаптауды қарастыру керек.

5.4.2.14 Минимальные расстояния между зданиями и сооружениями АЗС с наземными и подземными резервуарами следует принимать в соответствии с техническим регламентом «Требования к безопасности пожарной техники для защиты объектов».

5.4.3 Кіре берістер, өткелдер, баспалдақтар

5.4.3.1 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде адамдарды құтқару үшін талап етілетін уақыттан және өрт сөндірудің есептік уақытынан кем емес уақытта конструкцияның өрт кезіндегі төзімділігі мен отқа төзімділігін қамтамасыз ету қажет.

5.4.3.2 Орталық өрт деполарының гараж-тұрақтарында қақпалар байланыс пунктінен ашу мен жабудың механикаландырылған жетегіне, сонымен қатар қолмен ашу және жабу мүмкіндігіне ие болуы тиіс.

5.4.3.3 Өрт депосына орталық кіре берісті ғимараттың бас фасады жағынан орналастыру керек.

5.4.3.4 Гаражбен аралас бөлменің есіктері гаражға қарай ашылуы тиіс.

5.4.3.5 Байланыс пункті бөлмесінен шыға берісті тікелей өрт автомобильдерінің гараж-тұрағынан және техникалық қызмет көрсету постынан шығаруға жол берілмейді.

5.4.3.6 Бөлмелерден адамдардың шығуына арналған апаттық жолдар мен шыға берістер бос болуы және қауіпсіз аймаққа шығаруы тиіс.

5.4.3.7 Өрт депосы аумағындағы жолдар (өткелдер) мен алаңдарды қатты жабынмен қарастыру қажет.

5.4.3.8 Өрт депосының шығу алаңына қарама-қарсы көшенің және тротуардың өтетін бөлігі дабыл сигналы бойынша өрт автомобильдерінің шығуы кезінде көлік пен жаяу жүргіншілердің қозғалысын тоқтатуға мүмкіндік беретін акустикалық сигналы бар бағдаршаммен және жарық көрсеткіштерімен жабдықталуы тиіс.

5.4.3.9 Өрт техникасы бөлмесіндегі еден көлбеулігі шыға берістегі қақпалар алдында қарастырылатын траптарға және тартпаларға қарай бағытталуы тиіс.

5.4.4 Жарықтандыру

5.4.4.1 Өртке қарсы қызмет органдары объектілерінің бөлмелерін табиғи және жасанды жарықтандыру деңгейін ҚР ҚН 2.04-01 және басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қамтамасыз ету қажет.

5.4.4.2 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде жұмыс және апаттық жарықтандыру қарастырылуы тиіс.

5.4.4.3 Апаттық жарықтандыруды қолдану (қауіпсіздік жарығы және эвакуациялық жарықтандыру) түрлі үй-жайлар үшін қолданыстағы нормативтік құжаттарға сәйкес анықталады.

5.4.4.4 ШБО, байланыс пункті бөлмелері, өрт автомобильдерінің және кезекші ауысымның гараж-тұрақтары тәуелсіз стационарлық қуат көзінен (аккумулятор батареясынан, үздіксіз қуат агрегатынан және басқа да құрылғылардан) апаттық, ал дәліздер эвакуациялық жарықтандырумен жабдықталуы тиіс.

5.4.4.5 Байланыс пунктінде табиғи жарықтандыру болуы және өрт техникасы бөлмелерімен аралас орналасуы тиіс.

5.4.4.6 Байланыс пункті, өрт техникасы, кезекші ауысым бөлмелері және оларды жалғап тұрған дәліздер аккумулятор батареясынан және тәуелсіз стационарды қуат көзінен апаттық жарықтандырумен жабдықталады.

5.4.4.7 Өрт түтіктеріне техникалық қызмет көрсетілуі және сақтауға арналған бөлме табиғи жарықтандырылуы тиіс.

5.4.4.8 Үй-жайлардың жарықтандырылуын Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес қабылдау керек.

5.4.4.9 Апаттық жарықтандыруды, түтіндеген бөлмелердегі көру қабілетін жақсартатын айналы шамы бар шырақтарды қолдану, оның ішінде газ-түтіннен қорғаушыларды шұғыл эвакуациялау қажет болған жағдайда, баспалдақ торларын қарастыру қажет.

5.4.4.10 Шырақтар төмендегілер қамтамасыз етілетіндей тәсілмен орналасуы және орнатылуы тиіс:

- а) қызмет көрсету үшін шырақтарға қауіпсіз әрі ыңғайлы қатынау;
- б) айтарлықтай үнемді жолмен нормаланатын жарық жасау;
- в) жарықтандыру сапасына қойылатын талаптарды сақтау (жарықтандыру біркелкілігі, жарық бағыты, зиянды факторларды шектеу: көлеңке, жарықтың жыпылықтауы).

5.5 Инженерлік желілер мен жүйелерді жобалау

5.5.1 Сумен қамтамасыз және канализация

5.5.1.1 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін ҚР ҚН 4.01-03 және ҚР ҚН 4.01-01 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес шаруашылық-ауыз сумен жабдықтауды (ыстық және салқын сумен) және өртке қарсы сумен қамтамасыз етуді есепке ала отырып жобалау қажет.

5.5.1.2 Автомашиналарды жуу бөлмелерінің канализация жүйесі құм-мұнай ұстау арқылы сыртқы желілерге жалғануы тиіс.

5.5.1.3 Өрт түтіктерін кептіруге арналған бөлмедегі жылыту аспаптары ыстық сумен қамту жүйесінің циркуляциялық құбырына жалғануы тиіс.

5.5.1.4 Ғимараттар мен құрылыстардағы өртке қарсы су құбыры жүйелеріне арналған сорғы станциялары (қондырғылары) сыртқа шығаратын жеке шыға беріске немесе тікелей сыртқа шығаратын баспалдақ торына ие болуы тиіс.

5.5.1.5 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде су құбыры желілерінен немесе резервуарлар мен су айдындарынан жүзеге асырылатын өртке қарсы сумен қамтуды есепке алу қажет.

5.5.1.6 Сыртқы өртке қарсы су құбырын шаруашылық-ауыз су немесе өндірістік су құбырымен жалғау қажет.

5.5.1.7 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде жайлылық пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету мақсатында шаруашылық-ауыз су қажеттіліктері үшін берілетін салқын және ыстық су сапасы қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес келуі тиіс.

5.5.1.8 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде су құбырының желілері шеңберлі болуы тиіс.

5.5.1.9 Сыртқы су құбыры желілерін ғимараттар мен құрылыстардың ішкі су құбырының желілерін шеңберлеуге жол берілмейді.

5.5.2 Жылыту, желдету және ауа баптау

5.5.2.1 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілері ҚР ҚН 4.02-01 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес жылытумен (орталық не болмаса жергілікті), желдетумен және ауа баптаумен жабдыкталуы тиіс.

5.5.2.2 Ағынды түтінге қарсы желдету жүйелерімен мынадай жерлерде артық қысым үшін сыртқы ауа беруді қамтамасыз ету қажет:

- эвакуациялайтын баспалдақ торларында;
- лифт шахталары көлемінде және тамбур-шлюздерде.

5.5.2.3 Ағынды түтінге қарсы желдету жүйелері тек соратын түтінге қарсы желдету жүйелерімен бірге ғана қолданылуы тиіс.

5.5.2.4 Соратын түтінге қарсы желдетудің тиісті жүйелерін орнатпай, ағынды түтінге қарсы желдету жүйелерін оқшауланған қолдануға жол берілмейді.

5.5.2.5 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде түрлі өрт бөліктеріне орналастырылған үй-жайлар тобы үшін жеке-жеке қарастыру керек желдету жүйелерін қамтамасыз ету қажет.

5.5.2.6 Бір өрт бөлігі шегінде сыртқы ауаның жалпы қабылдау құрылғыларын ағынды түтінге қарсы желдету жүйелері үшін және ағынды жалпы алмастыру желдетуі жүйелері үшін қарастырмаған жөн.

5.5.2.7 Жалпы алмасатын желдетуден басқа, өрт техникасының гараж-тұрақ бөлмелері автомобильдердің жұмыс жасап тұрған қозғалтқыштарынан бөлінген газды сыртқа шығару үшін газ бұрғыштармен жабдықталуы тиіс.

5.5.2.8 Өрт техникасы бөлмелерінің қақпаларын қолмен түсірілетін ауа-жылу жаппаларымен жабдықтау қажет.

5.5.2.9 Желдету жүйелерін жартылай немесе толығымен сөндіру және өртке қарсы клапандарды жабу қажеттілігі технологиялық талаптарға сәйкес анықталуы тиіс.

5.5.2.10 Жаттығу бөлмелеріндегі түтінді шығару үшін соратын, ағынды және апаттық қондырғылардан тұратын түтін шығарудың үш оқшауланған жүйелері қарастырылуы тиіс.

5.5.3 Электр қондырғылары мен әлсіз тоқты құрылғылар

5.5.3.1 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде электр қондырғыларды орнату ережелерінің, ҚР ҚН 4.04-07 және Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын басқа да нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес электр техникалық құрылғыларды қамтамасыз етуді қарастыру қажет.

5.5.3.2 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес өрт сөндіру мен өрт сигнализациясының автоматты қондырғыларымен қамтамасыз ету керек.

5.5.3.3 Қондырғылар жалынның, қызған элементтердің, электр доғаның әсеріне, контактілік қосылыстар мен ток өткізетін көпірлердің қызуына төзімді болуы тиіс.

5.5.3.4 Өрт депосының ғимараты телефон байланысының желісімен және «101» арнайы желілерімен, ал өрт техникасы және кезекші ауысым бөлмелері - дабыл сигнализациясы қондырғыларымен жабдыкталады.

5.5.4 Қоқыстарды шығару

5.5.4.1 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерінде қоқыстан тазалау және шаң жинау жүйесін, қоқысты уақытша (санитарлық нормаларға сәйкес) сақтауды және оны шығаруды қамтамасыз ету қажет.

5.5.4.2 Контейнерлер алаңының жоспары, сонымен қатар өлшемдері қоқыс тасымалдағыштың еркін өтуін қамтамасыз етуі және тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізу талаптарына сай келуі тиіс.

5.5.4.3 Қоқыс жинайтын контейнерлердің орналасуы ғимараттар мен құрылыстардан қауіпсіз қашықтықта болуы тиіс.

5.5.4.4 Алаңда алғашқы бос контейнерді орнатуға арналған резервтік орын қамтамасыз ету қажет.

5.5.4.5 Қоқыс жинайтын контейнерлердің көлемі өртке қарсы қызмет органдары объектілерінің тәулігіне лақтырылатын қоқыстың орташа көлеміне сай келуі тиіс.

5.5.4.6 Қоқыс жинайтын камера ғимаратқа кіре беріске тұтас қабырғамен (экранмен) оқшауланған сыртқа қарай ашылатын есігі бар жеке кіре беріске ие болуы және өртке қарсы арақабырғалармен ерекшеленуі тиіс.

5.6 Қоршаған ортаны қорғау

5.6.1 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған және салған, реконструкциялаған, бөлшектеген және бұзған кезде қоршаған ортаның ластауын ескерту және жою бойынша шаралар, сонымен қатар қалдықтарды қолданудың қауіпсіз тәсілдері қарастырылуы тиіс

5.6.2 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде қоршаған ортаға әсерді бағалауды есепке алу қажет, оларды өткізудің негізгі талаптары Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексіне сәйкес анықталады.

5.6.3 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалау, тұрғызу және пайдалану кезінде атмосфера ауасының ластануының қор деңгейі Қазақстан Республикасының аумағында қолданылатын жол берілген нормаларға сәйкес келуі тиіс.

5.6.4 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін пайдалану барысында қоршаған орта жағдайына жергілікті мониторинг жүргізу қажет.

5.6.5 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде магнит өрістерінің, дірілдің, шудың және басқалардың әсер етуінің алдын алу жөніндегі шаралар қабылдануы тиіс.

6 ЭНЕРГИЯ ҮНЕМДЕУ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАРТЫ ҰТЫМДЫ ПАЙДАЛАНУ

6.1 Энергия тұтынуды азайтуға қойылатын талаптар

6.1.1 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде энергетика ресурстарын тұтынуды қысқартуды, ғимараттар мен құрылыстардағы жылу шығынын

азайтуды қарастыру қажет, сонымен қатар ҚР ҚН 2.04-03 және басқа да қолданыстағы нормативтік құжаттар талаптарына сәйкес пайдалану кезінде бөлме микроклиматын, энергетика ресурстарын тиімді шығындауды қамтамасыз ету керек.

6.1.2 Жылыту, желдету, ауа баптау және ыстық сумен қамту жүйелері автоматты немесе қолмен басқарылатын реттеуге ие болуы тиіс, сонымен қатар жылу энергиясын, ыстық және салқын суды, электр энергиясын және орталықтан қамту кезінде газды есепке алу аспаптарымен жабдықтауды қамтамасыз ету қажет.

6.1.3 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған кезде жайлылықты қамтамасыз ету және энергия тұтынуды азайту мақсатында ғимараттың жарық бағыты бойынша дұрыс орналасуын қарастыру қажет, бұл қыс мезгілінде жылуды табиғи жолмен сақтап қалуға және жазда салқындатуға септігін тигізеді, сонымен қатар бөлмені инсоляциялауды қамтамасыз етеді.

6.1.4 Жылуды тиімді қолдануды қамтамасыз ету үшін ғимараттардың қоршау конструкциялары энергия үнемдейтін материалдардан жасалуы тиіс.

6.2 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалану

6.2.1 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалау барысында табиғи ортаны қалпына келтіруге, табиғи ресурстарды тиімді пайдалануға және өндіруге септігін тигізетін қолданыстағы технологияларды қолдануды қарастыру қажет.

6.2.2 Ландшафтық жоспарлар табиғи ресурстарды, суды және топырақты сақтап қалу жөніндегі шаралардан тұруы тиіс.

6.2.3 Өртке қарсы қызмет органдарының объектілерін жобалаған және пайдаланған кезде жапсарлас аумақты ылғалдың жиналуынан, жел эрозиясынан және басқалардан қорғау, қалпына келтіру және топырақ сапасын жақсарту бойынша шараларды қарастыру қажет.

6.2.4 Жобалау барысында суды орынды пайдалану, суды техникалық мақсатта қайта пайдалану жөніндегі шаралар қарастырылуы тиіс.

6.2.5 Табиғи ресурстарды тиімді пайдалануды жоғарылату мақсатында қалдықтарды циклдік қайта пайдалану, экологиялық таза энергия көздерімен (жел, геотермалды су, күн энергиясы және т.б.) қамтамасыз ету жөніндегі шаралар қарастырылуы тиіс.

ӘОЖ 614.842.83 (083)

МСЖ 81.92.05

Түйінді сөздер: өртке қарсы қызмет органдарының объектілері, кезекші ауысымдар, өрт техникасы, байланыс пункті, арнайы киім

СОДЕРЖАНИЕ

ВВЕДЕНИЕ	IV
1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ.....	1
2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ	1
3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ.....	2
4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ	3
4.1 Цель нормативных требований.....	3
4.2 Функциональные требования	3
5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ.....	5
5.1 Основные положения.....	5
5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости зданий.....	5
5.3 Требования к пожарной безопасности	6
5.4 Требования по обеспечению охраны здоровья людей в процессе эксплуатации.....	8
5.4.1 Градостроительные требования	8
5.4.2 Функциональное назначение, состав и содержание зданий и помещений.....	8
5.4.3 Входы, проходы, лестницы.....	9
5.4.4 Освещение.....	10
5.5 Проектирование инженерных сетей и систем	11
5.5.1 Водоснабжение и канализация.....	11
5.5.2 Отопление, вентиляция и кондиционирование	11
5.5.3 Электрооборудование и слаботочные устройства	12
5.5.4 Мусороудаление	13
5.6 Охрана окружающей среды.....	13
6 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ	14
6.1 Требования к сокращению энергопотребления	14
6.2 Рациональное использование природных ресурсов	14

ВВЕДЕНИЕ

Данный документ разработан в рамках реформирования нормативной базы строительной отрасли Республики Казахстан, в основу которого положен принцип параметрическому методу нормирования.

СН РК «Проектирование объектов органов противопожарной службы» содержат:

- цель нормативных требований;
- функциональные требования;
- требования к рабочим характеристикам.

СН РК «Проектирование объектов органов противопожарной службы»—являются одним из нормативных документов, входящих в доказательную базу технического регламента «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», направленных на обеспечение безопасности и устранение технических барьеров в области строительства.

При разработке настоящих строительных норм были учтены требования нормативных правовых актов в строительстве, действующих на территории Республики Казахстан.

Приемлемые решения и параметры выполнения требований настоящих строительных норм приведены в СП РК «Проектирование объектов органов противопожарной службы».

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ
СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ПРОЕКТИРОВАНИЕ ОБЪЕКТОВ ОРГАНОВ ПРОТИВОПОЖАРНОЙ СЛУЖБЫ

FIRE - FIGHTING SERVICE PROJECTS DESIGN

Дата введения - 2015-07-01

1 ОБЛАСТЬ ПРИМЕНЕНИЯ

1.1 Настоящие строительные нормы устанавливают требования к участку, объемно-планировочному решению, инженерным системам объектов органов противопожарной службы проектируемых и возводимых на территории Республики Казахстан.

1.2 Требования настоящих норм распространяются на проектирование, строительство вновь возводимых и реконструируемых, расширяемых и модернизируемых зданий и сооружений органов противопожарной службы (пожарных депо, учебно-спортивных и жилых и т.д.).

2 НОРМАТИВНЫЕ ССЫЛКИ

Для применения настоящих строительных норм необходимы следующие ссылочные нормативы:

Кодекс Республики Казахстан «Экологический кодекс Республики Казахстан» от 9 января 2007 года № 212-III.

Технический регламент «Требования по оборудованию зданий, помещений и сооружений системами автоматического пожаротушения и автоматической пожарной сигнализацией, оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 29 августа 2008 года № 796.

Технический регламент «Общие требования к пожарной безопасности», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 16 января 2009 года № 14.

Технический регламент «Требования к безопасности пожарной техники для защиты объектов» утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 16 января 2009 года № 16.

Правила устройства электроустановок, утвержденные постановлением Правительства Республики Казахстан от 24 октября 2012 года № 1355.

Технический регламент «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», утвержденный постановлением Правительства Республики Казахстан от 17 ноября 2010 года № 1202.

СН РК 1.01-01-2011 Государственные нормативы в области архитектуры, градостроительства и строительства. Основные положения.

Издание официальное

СН РК 2.02-04-2014

СН РК 2.02-02-2012 Пожарная автоматика зданий и сооружений.

СН РК 2.04-01-2011 Естественное и искусственное освещение.

СН РК 2.04-03-2011 Тепловая защита зданий.

СН РК 3.01-03-2011 Генеральные планы промышленных предприятий.

СН РК 3.01-01-2013 Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских населенных пунктов.

СН РК 3.02-29-2012 Складские здания.

СН РК 3.02-01-2011 Здания жилые многоквартирные.

СН РК 3.02-08-2013 Административные и бытовые здания.

СН РК 3.06-01-2011 Доступность зданий и сооружений для маломобильных групп.

СН РК 4.01-01-2011 Внутренний водопровод и канализация зданий и сооружений.

СН РК 4.01-03-2013 Наружные сети и сооружения водоснабжения и канализации.

СН РК 4.02-01-2011 Отопление, вентиляция и кондиционирование воздуха.

СН РК 4.03-01-2013 Газораспределительные системы.

СН РК 4.04-07-2013 Электротехнические устройства.

СН РК 5.01-02-2013 Основания зданий и сооружения.

Примечание - При пользовании настоящим государственным нормативом целесообразно проверить действие ссылочных документов по информационному каталогу «Перечень нормативных правовых и нормативно-технических актов в сфере архитектуры, градостроительства и строительства, действующих на территории Республики Казахстан», составляемому ежегодно по состоянию на текущий год и соответствующему ежемесячно издаваемому информационному бюллетеню-журналу. Если ссылочный документ заменен (изменен), то при пользовании настоящим нормативом следует руководствоваться замененным (измененным) документом. Если ссылочный документ отменен без замены, то положение, в котором дана ссылка на него, применяется в части, не затрагивающей эту ссылку.

3 ТЕРМИНЫ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

В настоящих строительных нормах применяются термины по СН РК 1.01-01, а также следующие термины с соответствующими определениями:

3.1 Боевая одежда пожарного: Одежда пожарного для защиты тела от воды и поверхностно-активных веществ.

3.2 Объект противопожарной службы: Территория, производственные, складские, общественные здания, строения и сооружения с наружными и внутренними инженерными сетями, предназначенные для обеспечения деятельности органов государственной и негосударственной противопожарной службы, добровольных противопожарных формирований, пожарно-технические научно-исследовательские учреждения, организации образования уполномоченного органа.

3.3 Опасный фактор пожара: Фактор пожара, воздействие которого приводит к травме, отравлению или гибели человека, а также к материальному ущербу. К опасным факторам пожара относятся пламя и искры, повышенная температура окружающей среды, задымление, изменение состава газовой среды, токсичные продукты горения и термического разложения, пониженная концентрация кислорода.

3.4 Пожарный пост (далее П.п): Место на территории объекта или в здании,

где личный состав пожарной охраны (либо специально назначенное лицо) выполняет обязанности по контролю над соблюдением гражданами или работниками объекта противопожарного режима. Для П.п устанавливаются границы и порядок несения дежурства. В целях повышения оперативности П.п может быть придана пожарная техника, либо осуществляться дежурство на пожарных (оперативных) автомобилях.

3.5 Пожарный рукав: Гибкий трубопровод для транспортирования огнетушащих веществ, оборудованный пожарными соединительными головками.

3.6 Противодымная защита: Комплекс организационных мероприятий и технических средств, направленных на предотвращение воздействия на людей дыма, повышенной температуры и токсичных продуктов горения.

3.7 Противопожарная служба: Помещения для хранения техники и её обслуживания, служебные помещения для размещения личного состава, для приема извещения о пожаре, вспомогательные, необходимые для выполнения задач, возложенных на пожарную охрану.

3.8 Постовая будка: Небольшое однокомнатное строение для постового.

3.9 Пункт связи: Помещение, оборудованное техническими средствами, аппаратурой, сигнально-переговорными устройствами, предназначенное для обеспечения приема сообщений, связи (телефон, радио) с центром управления силами органов противопожарной службы, немедленного вызова личного состава и передачи распоряжений.

4 ЦЕЛЬ И ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ ТРЕБОВАНИЯ

4.1 Цель нормативных требований

Цель нормативных требований - обеспечение безопасности объектов органов противопожарной службы на всех стадиях их жизненного цикла в целях защиты жизни, здоровья людей, имущества и охраны окружающей среды, обеспечения энергетической эффективности и ресурсосбережения, а также заблаговременного предупреждения, предотвращения возможности возникновения, распространения пожара и эффективного тушения.

4.2 Функциональные требования

4.2.1 Объекты органов противопожарной службы, их основания и конструкции должны быть рассчитаны на восприятие постоянных нагрузок от собственного веса, временных равномерно распределенных и сосредоточенных на перекрытиях, а также снеговых и ветровых для данного района строительства в процессе эксплуатации зданий и сооружений.

4.2.2 В объектах органов противопожарной службы необходимо предусмотреть мероприятия по предотвращению, уменьшению опасности возникновения, максимально быстрому обнаружению, тушению пожара и его распространению на соседние здания и

сооружения при неблагоприятных погодных условиях, проведение первоочередных аварийно-спасательных работ.

4.2.3 В объектах органов противопожарной службы должны создаваться необходимые условия для работы, обеспечивающие защиту жизни и здоровья людей в процессе эксплуатации с учетом благоустройства территории, архитектурно-планировочных решений, санитарно-гигиенических требований.

4.2.4 Объекты органов противопожарной службы и их внутренняя среда не должны оказывать недопустимые воздействия на человека физических, химических, биологических и иных вредных факторов в течение срока эксплуатации при пребывании в них людей.

4.2.5 При проектировании объектов органов противопожарной службы необходимо обеспечить требуемое количество помещений, их последовательное размещение в целях создания условий для работы сотрудников, также выполнение деятельности по охране людей, технических средств, эвакуации, тушению пожаров с учетом обстановки, информирование населения и организаций, контроля в области пожарной безопасности.

4.2.6 Искусственное освещение и естественная инсоляция помещений, а также их звукоизоляция должны создавать условия для нормального пребывания людей и не допускать угрозы причинения вреда здоровью человека.

4.2.7 В объектах органов противопожарной службы в целях безопасности необходимо предусмотреть технические этажи, оснащенные всеми инженерными системами, технологическим оборудованием, приборами для автоматического или ручного регулирования температуры воздуха, также обеспечить удобное, продуманное и последовательное расположение помещений, учитывая функциональные назначения.

4.2.8 Ограждающие конструкции объектов органов противопожарной службы должны обеспечить влагозащиту и теплозащиту помещений, а системы водоснабжения и канализации не допускать утечек и загрязнений.

4.2.9 Прилегающая территория, в том числе пути передвижения должны быть запроектированы таким образом, чтобы обеспечивать защиту жизни и здоровья, а также исключить возможности вероятных несчастных случаев, нанесения травм и создания угрозы здоровью человеку.

4.2.10 В объектах органов противопожарной службы должен быть обеспечен беспрепятственный доступ для всех людей, включая, при необходимости маломобильные группы населения, к местам в соответствии с их назначением.

4.2.11 В объектах органов противопожарной службы необходимо учитывать требования по охране окружающей среды, рациональному использованию природных ресурсов и экономии энергопотребления, сокращению потерь тепла.

4.2.12 В объектах органов противопожарной службы в процессе проектирования, строительства и эксплуатации должно обеспечиваться рациональное использование природных ресурсов, водопотребление, повторное применение строительных конструкций, и материалов, изделий.

4.2.13 В объектах органов противопожарной службы ограждающие строительные конструкции, системы отопления и охлаждения, вентиляции и кондиционирования воздуха, освещения должны функционировать в режиме экономии энергии и сохранения тепла создавая комфортные условия пребывания работников в помещениях.

5 ТРЕБОВАНИЯ К РАБОЧИМ ХАРАКТЕРИСТИКАМ

5.1 Основные положения

5.1.1 Проектирование, строительство и реконструкция объектов органов противопожарной службы должны осуществляться в соответствии с требованиями технического регламента «Требования к безопасности зданий и сооружений, строительных материалов и изделий», настоящих строительных норм и других действующих нормативных документов, устанавливающих правила проектирования и строительства на территории Республики Казахстан.

5.1.2 Тип пожарного депо для охраны объектов хозяйствования определяется в соответствии с требованиями технического регламента «Требования к безопасности пожарной техники для защиты объектов» и других действующих нормативных документов.

5.1.3 В объектах органов противопожарной службы, газоснабжение следует проектировать в соответствии с СН РК 4.03-01 и другими действующими на территории Республики Казахстан нормативными документами.

5.1.4 На территории жилых зон, основных путях движения людей, объектов органов противопожарной службы следует учитывать доступность для маломобильных групп населения и их потребности в соответствии с требованиями СН РК 3.06-01, СН РК 3.02-01 и других действующих на территории Республики Казахстан нормативных документов.

5.1.5 В производственной зоне, на участке, отведённом для строительства депо, следует размещать здание пожарного депо, закрытый гараж-стоянку резервной техники и складские помещения.

5.1.6 В учебно-спортивной зоне пожарного депо следует размещать учебную пожарную башню, стометровую полосу с препятствиями, подземный резервуар и пожарный гидрант с площадкой для стоянки автомобилей, спортивные сооружения.

5.1.7 В жилой зоне размещаются жилая часть здания пожарного депо или жилой дом (служебные квартиры или общежитие), площадки для отдыха и детских игр.

5.1.8 Пост технического обслуживания должен включать в себя мастерскую, кабинет безопасности движения, осмотровую канаву, кладовую, заправочный пункт.

5.1.9 Объемно-планировочные решения помещений пожарной техники и мойки определяются в зависимости от типа пожарной техники.

5.2 Требования по обеспечению надежности и устойчивости зданий

5.2.1 Проектирование, строительство и реконструкция объектов органов противопожарной службы, разработка и использование технологий, не отвечающих требованиям действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан, в области безопасности и охраны труда, не допускаются.

5.2.2 При расчете и проектировании несущих конструкций объектов органов противопожарной службы необходимо обеспечить их надежность и устойчивость,

учитывая геотехнические условия площадки строительства, природно-климатические условия и особые сочетания нагрузок с учетом сейсмических воздействий, а также противопожарную защиту.

5.2.3 Конструктивные решения и конструкции зданий и сооружений органов противопожарной службы должны приниматься с учетом их эффективной и экономической целесообразности в условиях конкретной площадки строительства.

5.2.4 Здания и сооружения необходимо проектировать таким образом, чтобы несущие и наружные ограждающие строительные конструкции, междуэтажные перекрытия не повреждались и не обрушались частично или полностью в течение всего срока службы.

5.2.5 При проектировании и расчете несущие конструкции должны соответствовать требованиям:

- требуемой несущей способности;
- эксплуатационной пригодности;
- долговечности.

5.2.6 Стены лестничных клеток должны быть спроектированы таким образом, чтобы обрушение смежных конструкций здания не приводило к их разрушению.

5.2.7 При проектировании фундаментов следует не допускать неравномерность осадок оснований под несущими конструкциями объектов органов противопожарной службы, с соблюдением требований действующих нормативных документов, с учетом:

- физико-механических характеристик грунтов;
- характеристик гидрогеологического режима на площадке застройки;
- степени агрессивности грунтов и грунтовых вод по отношению к фундаментам и

подземным инженерным сетям и др..

5.2.8 Проектирование оснований объектов органов противопожарной службы должно проводиться в соответствии с требованиями СН РК 5.01-02 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.3 Требования к пожарной безопасности

5.3.1 Пожарная безопасность и объемно-планировочное решение объектов органов противопожарной службы должны соответствовать требованиям технических регламентов «Общие требования к пожарной безопасности», «Требования по оборудованию зданий, помещений и сооружений системами автоматического пожаротушения и автоматической пожарной сигнализацией, оповещения и управления эвакуацией людей при пожаре» и других действующих нормативных документов по пожарной безопасности на территории Республики Казахстан.

5.3.2 При проектировании объектов органов противопожарной службы, в целях безопасности необходимо учитывать предотвращение пожара, образование горючей среды и источников зажигания в соответствии с требованиями действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.3.3 В объектах органов противопожарной службы необходимо предусматривать технические средства (лестничные клетки, противопожарные стены, лифты, наружные

пожарные лестницы, аварийные люки и т.п.), обладающие требуемым пределом огнестойкости при пожаре с учетом необходимого времени для спасения людей при пожаре и расчетного времени тушения пожара.

5.3.4 При проектировании объектов органов противопожарной службы, необходимо обеспечить систему пожарной безопасности, в том числе исключение возникновения пожара, защиту людей и материальных ценностей.

5.3.5 Объекты органов противопожарной службы должны иметь системы пожарной безопасности, направленные на предотвращение воздействия на людей опасных факторов пожара, в том числе их вторичных проявлений на требуемом уровне.

5.3.6 В объектах органов противопожарной службы следует предусматривать автоматические установки обнаружения и тушения пожара, а также системы оповещения людей о пожаре, согласно требованиям СН РК 2.02-02 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.3.7 Система противодымной защиты объектов органов противопожарной службы должна обеспечивать незадымление, снижение температуры и удаление продуктов горения и термического разложения на путях эвакуации в течение времени, достаточного для эвакуации людей, в соответствии с требованиями СН РК 2.02-02 и других действующих на территории Республики Казахстан нормативных документов.

5.3.8 Помещения для технического обслуживания пожарных автомобилей должны быть отделены от других помещений стенами (перегородками) из негорючих материалов.

5.3.9 При проектировании объектов органов противопожарной службы части зданий и помещения различных классов функциональной пожарной опасности должны разделяться ограждающими конструкциями с нормируемыми пределами огнестойкости и классами конструктивной пожарной опасности или противопожарными преградами в соответствии с требованиями действующих на территории Республики Казахстан нормативных документов.

5.3.10 Дороги, проезды и подъезды для пожарной техники к зданиям и сооружениям следует предусматривать в соответствии с СН РК 3.01-01 и другими действующими на территории Республики Казахстан нормативными документами.

5.3.11 Двери на путях эвакуации должны открываться свободно и по направлению выхода из здания.

5.3.12 Двери эвакуационных выходов из помещений и коридоров, оборудованных дымоудалением с принудительным побуждением, а также двери лестничных клеток должны быть дымонепроницаемыми.

5.3.13 Дымонепроницаемые двери, которые необходимо эксплуатировать в открытом положении, должны быть оборудованы устройствами, обеспечивающими их автоматическое закрывание при пожаре.

5.3.14 В коридорах не допускается предусматривать устройство встроенных шкафов, за исключением шкафов для коммуникаций и пожарных кранов.

5.3.15 Предел огнестойкости и класс пожарной опасности конструкций с нормируемыми пожарно-техническими характеристиками не должны изменяться при их пересечении инженерными коммуникациями. При пересечении конструкций

инженерными коммуникациями зазоры между ними на всю толщину конструкций следует заполнять материалами, не снижающими предел огнестойкости и класс пожарной опасности конструкции.

5.4 Требования по обеспечению охраны здоровья людей в процессе эксплуатации

5.4.1 Градостроительные требования

5.4.1.1 Размещение объектов органов противопожарной службы на отведенном и разрешенном для строительства участке должно соответствовать СН РК 3.01-03, а также другим действующим на территории Республики Казахстан нормативным документам по проектированию и строительству.

5.4.1.2 Территория пожарного депо подразделяется на производственную, учебно-спортивную и жилую зоны.

5.4.1.3 Пожарные депо следует размещать на земельных участках, имеющих выезды на магистральные улицы или дороги общегородского значения.

5.4.1.4 Генеральные планы объектов органов противопожарной службы следует разрабатывать с учетом местных климатических условий, а также предусматривать меры по защите зданий и прилегающей территории от неблагоприятных воздействий внешних факторов.

5.4.1.5 Место расположения пожарных депо (постов) следует выбирать в пределах устанавливаемых радиусов обслуживания.

5.4.1.6 Центры оперативного управления (далее ЦОУ) следует размещать на земельных участках (отдельно стоящими, пристроенными, встроенными), выделенных для строительства центральных пожарных депо, или совместно с территориальными управлениями уполномоченного государственного органа по чрезвычайным ситуациям Республики Казахстан.

5.4.1.7 При проектировании складских помещений необходимо учитывать требования СН РК 3.02-29.

5.4.1.8 Территория пожарного депо огораживается и озеленяется, у фасада здания устанавливается отопливаемая, остекленная постовая будка.

5.4.1.9 Производственные процессы в пожарном депо по санитарно-гигиеническим требованиям относятся к I группе.

5.4.2 Функциональное назначение, состав и содержание зданий и помещений

5.4.2.1 При проектировании, строительстве объектов органов противопожарной службы необходимо обеспечить удобное расположение помещений, а также они должны соответствовать функциональному назначению, требованиям безопасности и комфорта, эргономическим и технологическим требованиям.

5.4.2.2 Состав и площади помещений для региональных специализированных отрядов и частей, осуществляющих первоочередные аварийно-спасательные работы, определяются действующими нормативными документами.

5.4.2.3 Гараж-стоянка основных пожарных автомобилей должен размещаться на первом этаже.

5.4.2.4 Боевая одежда и снаряжение каждого пожарного должны укладываться отдельно, на специально оборудованные стеллажи. Стеллажи с боевой одеждой личного состава дежурного караула должны располагаться сзади пожарных автомобилей.

5.4.2.5 Аккумуляторное помещение для пункта связи необходимо размещать в отдельном помещении смежно с пунктом связи, также вход должен быть через тамбур.

5.4.2.6 Мастерская должна располагаться рядом с постом технического обслуживания и иметь с ним непосредственное сообщение.

5.4.2.7 Проектирование помещений административного назначения на объектах органов противопожарной службы следует проводить с учетом требований СН РК 3.02-08.

5.4.2.8 Кабинеты руководства и инспекторского состава в административно-бытовом здании должны размещаться рядом с лестничной клеткой, сообщаемой с центральным входом в здание.

5.4.2.9 Учебный класс и кабинет начальника дежурной смены необходимо размещать рядом с помещениями дежурной смены.

5.4.2.10 Рукавный участок следует располагать рядом с помещением пожарной техники.

5.4.2.11 Стены помещения мойки и сушки противопогазов и аппаратов облицовываются керамической плиткой.

5.4.2.12 Санитарные узлы должны быть предусмотрены на каждом этаже пожарного депо.

5.4.2.13 В местах установки раковин и других санитарных приборов, оборудования, эксплуатация которых связана с возможным увлажнением стен и перегородок, следует предусматривать отделку керамической плиткой или влагостойкими материалами.

5.4.2.14 Минимальные расстояния между зданиями и сооружениями АЗС с наземными и подземными резервуарами следует принимать в соответствии с техническим регламентом «Требования к безопасности пожарной техники для защиты объектов».

5.4.3 Входы, проходы, лестницы

5.4.3.1 При проектировании объектов органов противопожарной службы необходимо обеспечить устойчивость и огнестойкость конструкций при пожаре не менее времени, требуемого для спасения людей, и расчетного времени тушения пожара.

5.4.3.2 В гаражах-стоянках центральных пожарных депо ворота должны иметь механизированный привод открывания и закрывания из пункта связи части, а также возможность ручного открывания и закрывания.

5.4.3.3 Центральный вход в пожарное депо следует размещать со стороны главного фасада здания.

5.4.3.4 Двери смежных с гаражом помещений должны открываться в сторону гаража.

5.4.3.5 Выход из помещения пункта связи непосредственно в помещения гаража-стоянки пожарных автомобилей и поста технического обслуживания не допускается.

5.4.3.6 Аварийные пути и выходы людей из помещений должны быть свободными и выводить в безопасную зону.

5.4.3.7 Дороги (проезды) и площадки на территории пожарного депо необходимо предусматривать с твердым покрытием.

5.4.3.8 Проезжая часть улицы и тротуар против выездной площади пожарного депо должны быть оборудованы светофором и световым указателем с акустическим сигналом, позволяющим останавливать движение транспорта и пешеходов во время выезда пожарных автомобилей по сигналу тревоги.

5.4.3.9 Уклон пола в помещении пожарной техники должен быть в сторону трапов и лотков, предусматриваемых перед выездными воротами.

5.4.4 Освещение

5.4.4.1 Уровень естественного и искусственного освещения помещений объектов органов противопожарной службы необходимо обеспечить в соответствии с требованиями СН РК 2.04-01 и других нормативных документов.

5.4.4.2 На объектах органов противопожарной службы должно быть предусмотрено рабочее и аварийное освещение.

5.4.4.3 Применение аварийного освещения (освещение безопасности и эвакуационное освещение) определяется для различных помещений согласно действующим нормативным документам.

5.4.4.4 Помещения ЦОУ, пункта связи, гаража-стоянки пожарных автомобилей и дежурной смены должны быть оборудованы аварийным, а коридоры — эвакуационным освещением от независимого стационарного источника питания (аккумуляторной батареи, агрегата бесперебойного питания и др. устройств).

5.4.4.5 Пункт связи должен иметь естественное освещение и располагаться смежно с помещением пожарной техники.

5.4.4.6 Помещения пункта связи, пожарной техники, дежурной смены и коридоры, соединяющие их, оборудуются аварийным освещением от аккумуляторных батарей и независимого стационарного источника питания.

5.4.4.7 Помещение для технического обслуживания и хранения пожарных рукавов должно иметь естественное освещение.

5.4.4.8 Освещенность помещений необходимо принимать согласно требованиям действующих на территории Республики Казахстан нормативных документов.

5.4.4.9 Необходимо предусматривать аварийное освещение, следует применять светильники с зеркальными лампами улучшающие видимость в задымленных помещениях, в том числе и лестничные клетки, в случае экстренной эвакуации газодымозащитников.

5.4.4.10 Светильники должны быть расположены и установлены таким образом, чтобы обеспечивались:

- а) безопасный и удобный доступ к светильникам для обслуживания;
- б) создание нормируемой освещенности наиболее экономичным путем;
- в) соблюдение требований к качеству освещения (равномерность освещения, направление света, ограничение вредных факторов - теней, пульсаций освещенности).

5.5 Проектирование инженерных сетей и систем

5.5.1 Водоснабжение и канализация

5.5.1.1 Объекты органов противопожарной службы необходимо проектировать с учетом оборудования хозяйственно-питьевым (с горячей и холодной водой) и противопожарным водоснабжением в соответствии с требованиями СН РК 4.01-03 и СН РК 4.01-01 и других действующих на территории Республики Казахстан нормативных документов.

5.5.1.2 Система канализации помещения мойки автомашин должна присоединяться к внешним сетям через песконефтеуловитель.

5.5.1.3 В помещении для сушки пожарных рукавов отопительные приборы должны быть подключены к циркуляционному трубопроводу системы горячего водоснабжения.

5.5.1.4 Насосные станции (установки) в зданиях и сооружениях, предназначенные для систем противопожарного водопровода, должны иметь отдельный выход наружу или на лестничную клетку, ведущую непосредственно наружу.

5.5.1.5 При проектировании объектов органов противопожарной службы необходимо учитывать противопожарное водоснабжение, которое осуществляется от водопроводных сетей или резервуаров и водоемов.

5.5.1.6 Наружный противопожарный водопровод необходимо объединять с хозяйственно-питьевым или производственным водопроводом.

5.5.1.7 При проектировании объектов органов противопожарной службы с целью обеспечения комфорта и безопасности качество холодной и горячей воды, подаваемой на хозяйственно-питьевые нужды, должно соответствовать требованиям действующих нормативных документов.

5.5.1.8 При проектировании объектов органов противопожарной службы водопроводные сети должны быть кольцевыми.

5.5.1.9 Кольцевание наружных водопроводных сетей внутренними водопроводными сетями зданий и сооружений не допускается.

5.5.2 Отопление, вентиляция и кондиционирование

5.5.2.1 Объекты органов противопожарной службы должны оборудоваться отоплением (центральным либо местным), вентиляцией и кондиционированием в соответствии с требованиями СН РК 4.02-01 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.5.2.2 Системами приточной противодымной вентиляции необходимо обеспечить подачу наружного воздуха для создания избыточного давления в:

- эвакуационных лестничных клетках;
- объемах лифтовых шахт и тамбур-шлюзах.

5.5.2.3 Системы приточной противодымной вентиляции должны применяться только с системами вытяжной противодымной вентиляции.

5.5.2.4 Обособленное применение систем приточной противодымной вентиляции без устройства соответствующих систем вытяжной противодымной вентиляции не допускается.

5.5.2.5 При проектировании объектов органов противопожарной службы необходимо обеспечить системы вентиляции, которые следует предусматривать отдельными для групп помещений, размещенных в разных пожарных отсеках.

5.5.2.6 В пределах одного пожарного отсека общие приемные устройства наружного воздуха не следует предусматривать для систем приточной противодымной вентиляции и для систем приточной общеобменной вентиляции.

5.5.2.7 Кроме общеобменной вентиляции помещения гаража-стоянки пожарной техники должны оборудоваться газоотводами для удаления наружу выхлопных газов от работающих двигателей автомобилей.

5.5.2.8 Ворота помещений пожарной техники необходимо оборудовать воздушно-тепловыми завесами с ручным пуском.

5.5.2.9 Необходимость частичного или полного отключения систем вентиляции и закрытия противопожарных клапанов должна определяться в соответствии с технологическими требованиями.

5.5.2.10 Для удаления дыма из тренировочных помещений должны быть предусмотрены три обособленные системы дымоудаления, состоящие из вытяжной, приточной и аварийной установок.

5.5.3 Электрооборудование и слаботочные устройства

5.5.3.1 При проектировании объектов органов противопожарной службы необходимо предусмотреть обеспечение электротехнических устройств в соответствии с требованиями правил устройства электроустановок, СН РК 4.04-07 и других действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.5.3.2 При проектировании объектов органов противопожарной службы следует обеспечить автоматические установки пожаротушения и пожарной сигнализации в соответствии с требованиями действующих нормативных документов на территории Республики Казахстан.

5.5.3.3 Оборудование должно быть стойким к воздействию пламени, накаливаемых элементов, электрической дуги, нагрева в контактных соединениях и токопроводящих мостиках.

5.5.3.4 Здание пожарного депо оборудуется сетью телефонной связи и спецлиниями «101», а помещения пожарной техники и дежурной смены — установками тревожной сигнализации.

5.5.4 Мусороудаление

5.5.4.1 На объектах органов противопожарной службы необходимо обеспечить систему очистки от мусора и пылеуборку, временное (в соответствии с требованиями санитарных норм) хранение мусора и возможность его вывоза.

5.5.4.2 Планировка, а также размеры контейнерной площадки должны обеспечивать свободный проезд мусоровоза и отвечать условиям производства погрузочно-разгрузочных работ.

5.5.4.3 Расположение мусоросборных контейнеров должно быть на безопасном расстоянии от зданий и сооружений.

5.5.4.4 На площадке необходимо обеспечить резервное место для установки первого порожнего контейнера.

5.5.4.5 Объем мусоросборных контейнеров должен отвечать среднему объему выбрасываемого мусора в сутки объектами органов противопожарной службы.

5.5.4.6 Мусоросборная камера должна иметь самостоятельный выход с открывающейся наружу дверью, изолированный от входа в здание глухой стеной (экраном), и выделяться противопожарными перегородками.

5.6 Охрана окружающей среды

5.6.1 При проектировании и строительстве, реконструкции, демонтаже и сносе объектов органов противопожарной службы должны предусматриваться мероприятия по предупреждению и устранению загрязнения окружающей среды, а также безопасные способы обращения с отходами.

5.6.2 При проектировании объектов органов противопожарной службы необходимо учитывать оценку воздействия на окружающую среду, основные требования проведения определяются согласно Экологическому кодексу Республики Казахстан.

5.6.3 При проектировании, возведении и эксплуатации объектов органов противопожарной службы фоновый уровень загрязнения атмосферного воздуха должен соответствовать допустимым нормам, действующим на территории Республики Казахстан.

5.6.4 В процессе эксплуатации объектов органов противопожарной службы необходимо проводить локальный мониторинг за состоянием окружающей среды.

5.6.5 При проектировании объектов органов противопожарной службы должны быть приняты меры по предотвращению воздействий магнитных полей, вибрации, шумового загрязнения и др.

6 ЭНЕРГОСБЕРЕЖЕНИЕ И РАЦИОНАЛЬНОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ

6.1 Требования к сокращению энергопотребления

6.1.1 При проектировании объектов органов противопожарной службы необходимо предусмотреть сокращение потребления энергетических ресурсов, уменьшение потерь тепла в зданиях и сооружениях, а также при эксплуатации следует обеспечить микроклимат помещений, эффективное расходование энергетических ресурсов в соответствии с требованиями СН РК 2.04-03 и других действующих нормативных документов.

6.1.2 Системы отопления, вентиляции, кондиционирования воздуха и горячего водоснабжения должны иметь автоматическое или ручное регулирование, а также необходимо обеспечить оснащение их приборами учета тепловой энергии, холодной и горячей воды, электроэнергии и газа при централизованном снабжении.

6.1.3 При проектировании объектов органов противопожарной службы в целях обеспечения комфорта и сокращения энергопотребления необходимо предусмотреть правильную ориентацию здания по сторонам света, которая способствует естественному сохранению тепла в зимний период и охлаждению в летний период, а также обеспечивает инсоляцию помещений.

6.1.4 Для обеспечения эффективного использования тепла ограждающие конструкции здания должны быть выполнены с использованием энергосберегающих материалов.

6.2 Рациональное использование природных ресурсов

6.2.1 В процессе проектирования объектов органов противопожарной службы необходимо предусмотреть применение существующих технологий, способствующих восстановлению природной среды, рациональному использованию и воспроизводству природных ресурсов.

6.2.2 Ландшафтные планы должны включать мероприятия по сохранению природных ресурсов, воды и почвы.

6.2.3 При проектировании и эксплуатации объектов органов противопожарной службы необходимо предусматривать мероприятия по защите, восстановлению, улучшению качества почвы на прилегающей территории и защите от влагонакопления, ветровой эрозии и др.

6.2.4 В процессе проектирования должны быть предусмотрены меры по рациональному водопользованию, повторному применению вод в технических целях.

6.2.5 В целях повышения рационального использования природных ресурсов должны быть предусмотрены меры по циклическому повторному использованию отходов, обеспечению экологически чистыми источниками энергии (ветром, геотермальными водами, солнечной энергией и т.д.).

УДК 614.842.83 (083)

МКС 81.92.05

Ключевые слова: объекты органов противопожарной службы, дежурные смены, пожарная техника, пункт связи, боевая одежда

ҚР ҚН 2.02-04-2014
СН РК 2.02-04-2014

Ресми басылым

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҰЛТТЫҚ ЭКОНОМИКА МИНИСТРЛІГІНІҢ
ҚҰРЫЛЫС, ТҰРҒЫН ҮЙ-КОММУНАЛДЫҚ ШАРУАШЫЛЫҚ ІСТЕРІ ЖӘНЕ
ЖЕР РЕСУРСТАРЫН БАСҚАРУ КОМИТЕТІ**

**Қазақстан Республикасының
ҚҰРЫЛЫС НОРМАЛАРЫ**

ҚР ҚН 2.02-04-2014

ӨРТКЕ ҚАРСЫ ҚЫЗМЕТ ОРГАНДАРЫНЫҢ ОБЪЕКТІЛЕРІН ЖОБАЛАУ

Басылымға жауаптылар: «ҚазҚСҒЗИ» АҚ

050046, Алматы қаласы, Солодовников көшесі, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – қабылдау бөлмесі

Издание официальное

**КОМИТЕТ ПО ДЕЛАМ СТРОИТЕЛЬСТВА, ЖИЛИЩНО-КОММУНАЛЬНОГО
ХОЗЯЙСТВА И УПРАВЛЕНИЯ ЗЕМЕЛЬНЫМИ РЕСУРСАМИ МИНИСТЕРСТВА
НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**СТРОИТЕЛЬНЫЕ НОРМЫ
Республики Казахстан**

СН РК 2.02-04-2014

**ПРОЕКТИРОВАНИЕ ОБЪЕКТОВ ОРГАНОВ ПРОТИВОПОЖАРНОЙ
СЛУЖБЫ**

Ответственные за выпуск: АО «КазНИИСА»

050046, г. Алматы, ул. Солодовникова, 21
Тел./факс: +7 (727) 392-76-16 – приемная